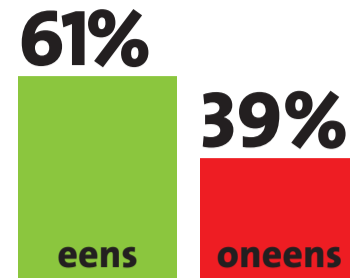

Stelling

Greenpeace moet weg uit de Noordpool.
Aantal stemmen: 434

Metropool

'Win tijd door echt te luisteren'

Dementiedeskundige pleit voor échte aandacht * Landelijke dementieweek

Steven Musch

Amsterdam * „Er bestaat een grote kloof tussen de denkwereld van een dementerende en die van een verzorgende”, zegt dementiedeskundige Jos Cuijten uit Amsterdam. „Ondanks de hoge werkdruk en de saneringen in de ouderzorg, ziet ze kansen om het welzijn van dementerenden in verpleeghuizen te verbeteren.

„Het lastige is dat verzorgenden vaak denken en handelen in oplossingen en lijstjes. De bewoners moeten gedoucht worden, ze moeten eten, medicijnen krijgen. Maar als we nou eens gaan kijken naar wat echt noodzakelijk is, namelijk kijken, luisteren en aandacht geven, dan kunnen we veel tijd winnen”, zegt Cuijten.

Volgens de dementiedeskundige – het is deze week landelijke dementieweek – willen verzorgenden vaak dat ze begrepen worden door dementerenden. „Dat is onmogelijk”, zegt ze. „Dementie is afglijden naar de eenvoudige niveaus in de hersenen. Ik wil dat de verzorgenden leren aansluiten bij de behoeften van een dementerende. Voor hun is dat namelijk wel mogelijk.”

Maar is die kloof te overbruggen in een tijd waarin werknemers in de zorg te maken hebben met een hoge werkdruk? Cuijten gelooft van wel. „Naar mijn idee is er veel tijd te besparen door naar de mensen te luisteren en in te gaan op hun behoeften.”

Rollenspel

Ze geeft een voorbeeld uit een van haar trainingen: „Soms doe ik een rollenspel, waarbij ik dan de dementerende ben. Ik stap op een verzorgende af en zeg: 'Ik zat net de krant te lezen, ga ik even naar de wc en kom ik terug, is mijn krant weg'. Wat doet de verzorgende: die geeft mij een nieuwe krant, zodat ze weer verder kan met de rest van haar werk. Vervolgens zeg ik als dementerende: 'Die krant is niet van mij'. En dan begint het lastig te worden. Wat nu? Vaak reageert een verzorgster met: 'Gaat u maar even zitten, dan krijgt u een kopje koffie.'”

„Oftewel, die verzorgende wilt van mij af. Het probleem wordt opgelost met een nieuwe krant en een

Irene vd Walle-Rijsdijk, Haarlem: Oneens. Natuurlijk niet. Ze (we)moeten blijven protesteren. Zelf kunnen we mail sturen naar de Russische ambassade over deze gang van zaken.

Janna Kodde, Leiden: Oneens. Ik ben de Greenpeace activisten dankbaar dat ze zich opofferen voor een uniek gebied dat zo belangrijk is voor het klimaat op aarde en de biodiversiteit. Het is nu eenmaal nodig dat de Noordpool be-

schermd gebied wordt, waar boren naar gas, olie of wat dan ook helemaal niet kan.

Jacques Lambermon, Bennebroek: Oneens. Als een luis in de pels moet Greenpeace juist ook daar aanwezig zijn. Het is goed om de olie/gasbedrijven en Poetin te laten weten dat de aarde van ons allen is en niet alleen van de maatschappijen die willens en wetens een risico nemen bij het boren. Het Internationale Zeerecht roept Arc-

tische landen ook op om het milieu van de Noordpool samen te beschermen.

Bob Entius, Hoorn: Oneens: Hoe zullen we het nou krijgen met die Russen? Wel asiel geven aan een Amerikaanse klokkenluider, maar als iemand bij hen aan de klepel hangt, straffen? Greenpeace ga door!

P van Heyningen, Den Helder: Eens. De milieclubs zijn veranderd in keiharde terroristische organisaties. Ze doen allang niet meer 'wat het volk wil' maar volgen meer de ideologie van een

enkeling die de weg kwijt is. Er zijn, net als bij de dierenclubs, kenmerken van Al Qaida. Als ze hun zin niet krijgen gaan ze over op terroristische activiteiten.

Marjo Deutsch, Lisse: Oneens. Greenpeace schudt de wereld wakker. We mogen veel respect hebben voor de mensen die dit doen. Zij zijn een voorbeeld voor ons allen. Willem-Alexander moet niet naar Rusland op bezoek gaan voordat deze mensen weer vrij zijn!

enkeling die de weg kwijt is. Er zijn, net als bij de dierenclubs, kenmerken van Al Qaida. Als ze hun zin niet krijgen gaan ze over op terroristische activiteiten.

Marjo Deutsch, Lisse: Oneens. Greenpeace schudt de wereld wakker. We mogen veel respect hebben voor de mensen die dit doen. Zij zijn een voorbeeld voor ons allen. Willem-Alexander moet niet naar Rusland op bezoek gaan voordat deze mensen weer vrij zijn!

De nieuwe stelling

Geen betutteling bij datingsites

Reclames van datingsites als Second Love moeten voorzien worden van een waarschuwing: 'Let op. Vreemdgaan dupeert kinderen'. SGP-leider Kees van der Staaij vindt het 'bizar dat dit soort reclame geen strobreed in de weg wordt gelegd'. Een dergelijke vorm van betutteling pas echter niet in deze tijd. Websites zijn er bovendien niet verantwoordelijk voor dat mensen vreemd gaan. Stem en reageer op onze website

Kees van der Staaij. FOTO NOVUM

Metropool

Collecteren voor een standbeeld van Baantjer

Ton de Graaf t.de.graaf@hdcmedia.nl

Amsterdam * Opmerkelijk. Het Baantjermuseum aan de Warmoesstraat vindt zelf dat het na vijf jaar bestaan 'wel een cadeautje verdient': een levensgroot beeld van de beroemde rechercheur/schrijver. Het mag ook nog eens minimaal 20.000 euro kosten. Daartoe begint directeur Raoul Serrée een collectieactie. Genoemd bedrag is aan de orde wanneer het beeld in China wordt gemaakt, maar Serrée denkt liever aan Nederlandse makelij en dan kost het 40.000 euro.

In het museum werd dinsdagmiddag door enkele intimi gekozen uit twee schaalmodellen, geproduceerd in Shanghai aan de hand van foto's. De 'meer dynamische' variant bleek veruit favoriet. Gesteld dat het geld er komt, dan wordt met de gemeente bepaald waar het beeld komt: bij de Oudebrugsteeg met bureau Warmoesstraat op de achtergrond (hoofdfoto) of naast het beeld van Leger des Heils-majoor Alida Bosshardt dat een half jaar terug werd onthuld tegenover Oudezijds Voorburgwal 14. Baantjer – bekend van zijn boeken en de tv-serie – was ooit goed bevriend met de majoor. Albert 'Appie' Cornelis – geboren op Urk, inwoner van Medemblik, gestorven in Alkmaar – werd de meest tot de verbeelding sprekende Amsterdamse politiemann en zou dit jaar negentig zijn geworden. Bij de 'beeldverkiezing' waren dinsdag ook mannen die hem tientallen jaren terug meemaakten. Zoals geboren Haarlemmer en oud-politicoloog-lega Ton de Graaf (67), ruim twee

Raoul Serrée (l), 'acteur' Arie Blom en Ton de Graaf (r) met dakloze 'arrestant' Edsel. FOTO ELLA TILGENKAMP

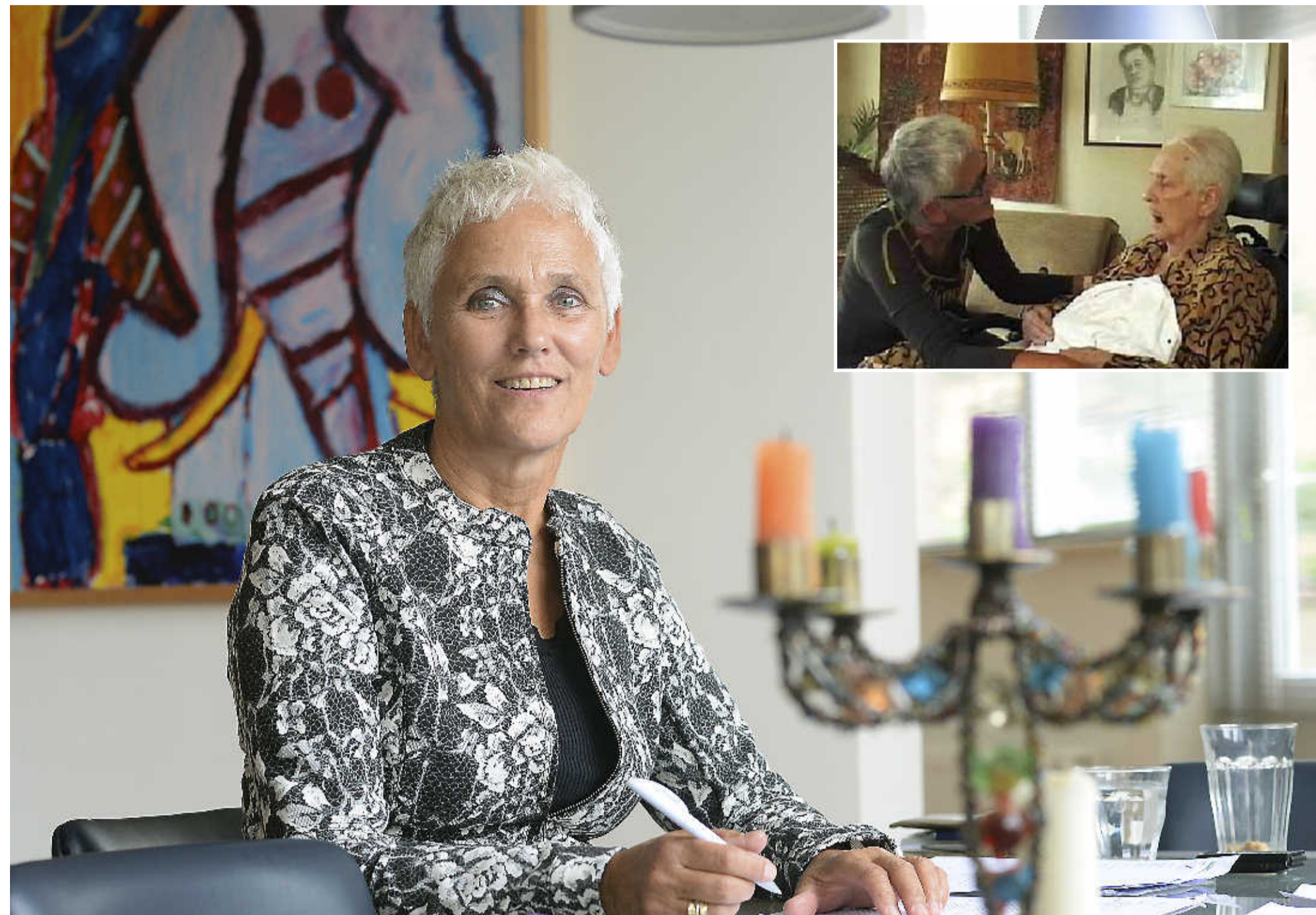
meter lang met schoenmaat 50 en daarom in Baantjers boeken ook wel aangeduid als 'de reus van de Warmoesstraat'. De ander noemt zichzelf 'dakloze Edsel met de pet', de op Curaçao geboren Edsel was 38 jaar geleden ook al dakloos toen Baantjer hem arresteerde wegens diefstal van eten. Er is sindsdien wel iets veranderd, want fitte zestiger Edsel ('Ik sport veel') doet nu daklozenrondeleidingen voor Amsterdam Excursies – het bedrijf van Serrée – en speelt voor lijk tijdens de Baantjer Speurtocht. En nu eert hij de man die hem ooit opsloot. „Meneer Baantjer had een hart van goud.”

In zijn boeken was Baantjer van 'weinig of geen geweld en niet vloeken'. De praktijk bleek iets minder braaf. Zie de wapens in het museum en bedenkt dat dertig jaar terug jaarlijks alleen al zo'n veertig heroïnedoden werden gevonden in de rosse

Het gekozen beeldje. FOTO HDC MEDIA

buurt. „Soms kroop er paling uit zo'n lijk”, herinnert De Graaf. www.baantjermuseum.nl

Dementiedeskundige Jos Cuijten: „Verveling is een van de grootste veroorzakers van probleemgedrag.” Inzet Cuijten met haar moeder. FOTO ELLA TILGENKAMP

zijn volledig afhankelijk van hun omgeving. Als jij dementerend bent en ik zet jou de hele dag aan een lege tafel, dan word je gek. De hersenen hebben namelijk prikkels nodig. Verzorgenden moeten kijken hoe zij die prikkels kunnen aanbieden.”

„Neem een man die vroeger postbode was. Geef hem een bak met tabbladen, waar hij kaarten in kan sorteren en dan is hij als het ware gewoon weer aan het werk. Zo kun je bij veel bewoners iets van toepassing geven, waardoor ze toch wat

te doen hebben. Verveling is namelijk een van de grootste veroorzakers van probleemgedrag. Als dementerenden zich vervelen, dan gaan ze zichzelf prikkels geven; bijvoorbeeld door te schreeuwen of op tafel te slaan, waardoor andere bewoners ook weer onrustig worden.”

Volgens Cuijten is alles in een verpleeghuis gericht op het werkrhythme van het personeel, in plaats van op de mensen die er wonen. „Wat ik vaak zeg is: wonen die mensen hier omdat wij er werken? Of werken wij er omdat zij er wonen?”

„Ik heb wel eens meegemaakt dat ik 's ochtend in een verpleeghuis ging observeren bij het ontbijt en toen kwam de technische dienst een gaatje boren. Die bewoners aten vervolgens geen hap meer. Ik heb ook wel eens gezien dat er tussen de benen van mensen door werd gestofzuigd, terwijl ze aan het eten waren. De schoonmaakster moet ook haar werk doen. Maar ga jij thuis stofzuigen als er gegeten wordt? Nee, dus waarom daar dan wel?”

Nancy Ubert n.ubert@hdcmedia.nl

Amsterdam * 'Dansen bij Jansen' verdwijnt. 'Help weer een icoon minder'. 'Wat erg, mijn ouders hebben elkaar daar ontmoet'. Of: 'Een plek waar goede herinneringen werden geboren, als je je nog iets kon herinneren'. Dat de studentendiscotheek aan de Amsterdamse Handboogstraat nieuwe eigenaars en daarmee een nieuwe identiteit krijgt, is gesprek van de dag. Vier vragen voor de nog regerende 'eindbaas' Svairin Sardjoe.

Wat maak je ons nou?

„Net als mijn zakenpartner Olivier, ben ik toe aan een andere invulling van het leven. Olivier is kinderarts en de veertig gepasseerd. Ik nader die grens en word binnenkort voor

Dansen bij Jansen

de vierde keer vader. We kwamen hier vroeger zelf als klant. We waren verliefd op de sfeer, de zaak en de rest van het concept. Dat alles hebben we bijna dertien jaar geleden omarmd. We hadden afgesproken het tien jaar te blijven doen. Ik ben al twee jaar over tijd.”

De naam verdwijnt! Vind je dat niet vreselijk? Alles wordt anders.

„Ik kan toch niet over mijn graf regeren? Natuurlijk is het wel een dingetje dat na 36 jaar de naam Dansen bij Jansen verdwijnt. Maar de nieuwe eigenaars, die overigens ook Hannekes boom en de Bloemenbar hebben, zijn enthousiast nieuwe plannen aan het uitwerken. De naam was een begrip, maar wellicht creëren zij iets dat weer net zo bijzonder wordt.”

De Bloemenbar? Die zit toch naast Dansen bij Jansen? Komt er soms

een doorgang tussen beide?

„Voorlopig niet. Maar dat gaat mij verder ook niet aan. Ik weet dat ze de naam veranderen en voor een ander concept kiezen. Dat is goed. Het Amsterdamse studentenleven is veranderd. Daarmee vertel ik niks nieuws. Het uitgaansleven is dynamisch en verandert voortdurend. Vroeger klitten studenten graag bij elkaar, tegenwoordig mixen ze zonder problemen met ouderen en anderen.”

Hoe kunnen we afscheid nemen?

„Binnenkort maak ik het programma bekend voor het Closing Festival, dat begint met het Amsterdam Dance Event. We gaan in elk geval een museumje met oude posters inrichten.”

De Amsterdamse icoon 'Dansen bij Jansen' blijft nog een maand als vanouds. FOTO ELLA TILGENKAMP

In de huid van dementerende

Cuijten heeft zo'n 12 jaar in de verpleging gewerkt. Daarna deed ze de theaterschool en werd ze docent drama. Rond haar veertigste kwam ze als educatief acteur voor Stichting Validation te werken, een organisatie van Naomi Feil uit de Verenigde Staten. Daar nam ze de rol aan van een dementerende en speelde ze situaties uit de dagelijkse praktijk na, met verzorgend personeel en later met familie of mantelzorgers. Inmiddels heeft ze al bijna negentien jaar haar eigen bedrijf genaamd 'Fortia', waarbij ze trainingen geeft aan het personeel in verpleeghuizen.